

FOTO: STURE WESTERBERG
Trattkantarell.
Funnel Chanterelle.

FOTO: STURE WESTERBERG
Flattoppad klubbsvamp.
Club Coral.

FOTO: STURE WESTERBERG
Rosenticka.
Pink Polyporus.
Ostticka.
Skeletocutis Odora.

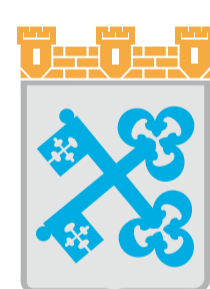
FOTO: THOMAS ÖBERG
Garnlav.
Witch's Hair Lichen.

FOTO: KENNETH JOHANSSON
Tretåig hackspett.
Three-Toed Woodpecker.

18 Urgammal skog

På en sida en ung tallskog, uppvuxen efter en avverkning.
På andra sidan en gammelskog med åldriga granar,
en del döda, stående eller vindfällda till marken.
Döda träd? Kanske, men fulla av annat liv.

LULEÅ KOMMUN

Skogsbruk i naturreservat

Innan området blev naturreservat var det skogsbruk på vissa delar. Även i naturreservatet finns områden, där det ska vara hänsynfullt skogsbruk i framtiden. I de delar av naturreservatet där det var gammal skog, kommer den att få utvecklas till urskog, utan skogsbruk.

Nils-Persaskogen

Söder om stigen växer en gammal blandskog. Öster om dig ligger Nils-Persa Stormyran. Inte långt härifrån, kring myrens norra del, finns reservatets finaste urskog, Nils-Persaskogen.

Dit går ingen stig, där får man vandra fritt. De tidigare ägarna, två äldre damer, lät bli att avverka sin skog – vi fick en trolsk urskog. På Hertsölandet finns flera större områden med urskog eller naturskog. Naturskog kallas gammelskogar som fått utvecklas fritt, men där det varit mindre avverkning av enstaka träd.

Död men levande

En urskog lever sitt eget liv. Träd växer upp och blir gamla. Många lavar lever bara på gamla träd.

Fiskgjuse och havsörn kräver trädgamlingar för att kunna bygga sina tunga risbon. Vissa gammelträd angrips av svampar, blir murkna och faller med vinden till marken. Där blir de liggande som mat åt många. Under kanske hundra år äter svampar och insekter upp bark, ved, kvistar och rötter. Eftersom död ved är bristvara i dagens skogar är många av dessa arter sällsynta och hotade.

Plats att flytta till

Hotade arter i Sverige finns upptagna på Rödlistan, gjord av ArtDatabanken. För de mest hotade arterna är det viktigt att det ständigt finns gott om nya döende träd och stående eller vindfällda döda träd. Många lever bara en viss tid i en död stam. Sedan måste de i närheten hitta en ny stam, lagom nedbruten, att flytta till. Biologerna pratar om kontinuitet i skogen. Det måste alltså finnas stora och nära områden av gammelskog med döende eller döda träd.

RÖDLISTADE ARTER

Hertsölandets urskog

VEDSVAMPAR:

rosenticka
lappticka
doftticka
tallticka
rynkskinn
stor aspticka
kritporing
gräddticka
gammelgranskål

MARKSVAMPAR:

skrovlig taggsvamp
koppartaggsvamp
gullmurkling
tallrika
talltaggsvamp
smalfotad taggsvamp
gul toppig fingersvamp
flattoppad klubbsvamp
lammticka

LAVAR:

garnlav
liten sotlav
trädbrosklav

INSEKTER:

Nevraphes perssoni/Perssons
glattbagge.
Atheta taxiceroides /en kortvinge
Lasconotus jeskii/granbarkbagge
Xylotrechus panterinus/sälg-
getingbock

FÅGLAR:

tretåig hackspett
fiskgjuse
gråspett
smålom
lappuggla

ENGLISH

Ancient Forest

On one side of the trail there is a young pine forest that has grown since felling. On the other side there is an old-growth forest with ancient spruce trees. There are also dead spruce trees, standing or felled by the wind. Dead trees? Perhaps, but full of other life.

The nature reserve features several areas of virgin forest – forest that shows no traces of felling. A virgin forest lives a life of its own. Ospreys in the area require centuries-old trees to be able to build their heavy nests of twigs. Some old trees are invaded by fungi, become rotten and fall to the ground in the wind. For perhaps a century, the fungi and insects eat the bark, the trunk, twigs and roots. Since dead wood is in short supply in today's forests, many of these species are rare and endangered.